

## [Birthe Wetlesen.]

fordeles som lån og ikke som legater. Jeg har tidligere begrundet dette standpunkt udførligt og skal denne gang indskrænke mig til at sige, at en sådan ordning på én gang er den for staten mest økonomiske, den for landets ungdom, taget undet ét, mest retfærdige og den for den enkelte mest tilfredsstillende — så er der nemlig ikke tale om almisse.

Den gældende lov om ungdommens uddannelsesfond følger ikke dette princip. Tværtimod gives størstedelen af de til rådighed stående midler som stipendier. Den foreslåede ændring går ud på, at halvdelen af midlerne fordeles som stipendier og halvdelen som lån. Den betegner altså en forbedring, men tilgodeser dog endnu ikke de krav, vi må stille for at kunne medvirke.

Det har glædet mig ved gennemlæsningen af udvalgsbetænkningen at konstatere, at det er lykkedes at få indført visse forbedringer i forvaltningen af midlerne, bl. a. at der tages mindre hensyn til forældreindtægten og til opsparet arbejdsindtægt; men også her er der efter de uafhængiges mening langt igen. Det forekommer i hvert fald mig helt urimeligt, at en forældreindtægt skal spille nogen som helst rolle selv ved tildeling af lån til en studerende, der er blevet gift og er flyttet hjemmefra; det kan jo give et helt svigermorkompleks.

Imidlertid ønsker vi som sagt af principielle grunde ikke at medvirke til dette lovforslags gennemførelse. Vi vil derfor undlade at stemme, for så vidt angår flertallets ændringsforslag; mindretallets ændringsforslag stemmer vi imod; og ved afstemningen om selve lovforslaget ved tredje behandling vil vi undlade at stemme.

**Undervisningsministeren (Helweg Petersen):** Det ærede medlem hr. Søgaard kom ind på spørgsmålet om kursuslever og spurgte særlig, om man ikke burde tage elever på realkursus ind under den lånordning, der nu er foreslået som supplement. Jeg vil gerne sige, at det vil der blive taget hensyn til; det vil kunne lade sig gøre.

Det ærede medlem hr. Henry Christensen omtalte lærlingestøtten som en forsøgsordning, og det vil jeg gerne sætte en streg under. Om den lærlingestøtte, der foreslås, må det siges, at det er et beskeden beløb, det

drejer sig om, i forhold til det antal lærlinge, der kan komme i betragtning. Der er jo ca. 120.000 unge under oplæring, og det er kun muligt ud af de 4 mill. kr. at hjælpe dem, der i ganske særlig grad trænger til støtte. Der skal ikke være nogen som helst tvivl om min stilling til transgmomentet. Jeg mener, at dette beløb er tiltrængt, men jeg tror, at vi på længere sigt må tilstræbe at tage lærlingenes forhold ud af denne lovgivning. Sagen er jo, at hele problemet ikke svarer til problemerne for andre unge under uddannelse. Lærlingene får løn, og de får rejse- og opholdstilskud. For de lærlinges vedkommende, der ikke har kunnet få læreplads ved hjemstedet, drejer det sig om 1,4 mill. kr. om året. Der er tale om dækning af befordringsudgifter, tilskud til teknisk skole og handelsskole, og der er tale om dækning af opholdsudgifter på kostskoler. Det er altså i det hele klart, at der foreligger en række forudsætninger, som skiller lærlingene ud fra den gruppe, der her er tale om.

Det er som nævnt i betænkningen klart, at ordningen vil blive søgt administreret på en sådan måde, at den ikke får indflydelse på spørgsmålet om lærlingenes konkrete og generelle lønningsforhold; men det er vel rimeligt at gøre den bemærkning, at lærlingenes lønningsforhold fastlægges ved overenskomstforhandlinger mellem arbejdsmarkedets parter, og der er ikke mulighed for, at undervisningsministeriet direkte kan øve indflydelse på de betragtninger, organisationernes ledere lader sig lede af, når de træffer aftaler om lønningsforhold; men vi vil naturligvis gøre de interesserede parter opmærksom på de muligheder, der nu er tilvejebragt.

Om lærlingeproblemet vil jeg yderligere sige, at de undersøgelser, der nu sættes i gang under socialforskningsinstituttet, tilstræber at klarlægge hele det støttebehov, der foreligger. Når denne undersøgelse er færdig — og jeg håber, den kan være færdig samtidig med den studentersociale undersøgelse — må der tages stilling til, hvorledes man lovgivningsmæssigt bedst ordner den støtte, der bør ydes til lærlingene.

De ærede medlemmer hr. Søgaard, hr. Henry Christensen og hr. Ninn-Hansen var inde på spørgsmålet om forældre støtte, og jeg vil gerne understrege, hvad der er blevet oplyst i udvalget, at det er muligt